

Sygn. akt VIA Ca 872/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA – Jerzy Paszkowski (spr.)

Sędzia SA – Agata Zajac

Sędzia SO del. – Marian Kociotek

Protokolant – sekr. sąd. Agnieszka Janik

po rozpoznaniu w dniu 7 grudnia 2012 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. w G.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o zmianę taryfy dla ciepła

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

z dnia 12 marca 2012 r.

sygn. akt XVII AmE 170/11

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddala odwołanie.

Sygn. akt VI ACa 872/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 sierpnia 2009 r. Nr (...) pozwany - Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej Prezes URE) na podstawie art. 155 i art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm. – dalej k.p.a.) i art. 47 ust 1 i 2 w związku z art. 30 ust 1 i art. 45 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 z późn. zm. – dalej p.e.) po rozpatrzeniu wniosku powoda - (...) sp. z o. o. z siedzibą w G. – dalej (...), w sprawie zmiany taryfy dla ciepła zatwierdzonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 12 marca 2009 roku Nr (...), postanowił odmówić zmiany decyzji z dnia 12 marca 2009 r. Nr (...), w zakresie zmiany wysokości stawek opłat za usługi przesyłowe zawartych w taryfie dla ciepła, zatwierdzonej wyżej wymienioną decyzją.

Od powyższej Decyzji odwołanie wniósł powód zaskarżając ją w całości.

Zaskarżonej Decyzji powód zarzucił:

I naruszenie art. 30 ust. 1 p.e. w zw. z art. 155 k.p.a. poprzez:

a) kwestionowanie okoliczności, które były bezsporne w toku postępowania administracyjnego zakończonego wydaniem decyzji Prezesa URE z dnia 12 marca 2009 r.;

b) przekroczenie granic uznania administracyjnego;

c) brak rozróżnienia dwóch odrębnych i samodzielnych przesłanek zastosowania tego przepisu, czyli „interesu społecznego” oraz „słusznego interesu stron”;

2. art. 77 § 4 k.p.a. poprzez wymóg udowodnienia faktów znanych organowi z urzędu oraz zaniechanie zakomunikowania stronie tych faktów;

3. art. 10 § 1 w zw. z art. 81 k.p.a. poprzez uniemożliwienie stronie, przed wydaniem decyzji, wypowiedzenia się, co do obliczeń Prezesa URE zawartych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji;

4. naruszenie § 27 ust. 1 Rozporządzenia z dnia 9 października 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło (Dz. U. z 2006 r., Nr 193, póź. 1423 – dalej rozporządzenie taryfowe) poprzez:

a) wymóg wykazania przesłanki „nadzwyczajność, której nie przewiduje ten przepis”;

b) uznanie, że (...) nie dochowało należytej staranności w postaci przewidywania wydania decyzji Prezesa URE zatwierdzającej taryfę dla ciepła produkowanego przez Elektrociepłownię (...) S.A. na okres od 1 września 2009 r. do 31 sierpnia 2010 r.;

c) uznanie, że zmiana warunków wykonywania działalności gospodarczej powoduje skutek wydania decyzji Prezesa URE z dnia 16 lipca 2009 r. o numerze (...) zatwierdzającej taryfę dla ciepła produkowanego przez Elektrociepłownię (...) S.A. na okres od 1 września 2009 r. do 31 sierpnia 2010 r. nie jest istotna.

5. naruszenie art. 45 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 3 pkt 21 p.e. poprzez niezastosowanie tych przepisów.

Powód wniósł o:

1. zmianę zaskarżonej decyzji w całości i orzeczenie, co do istoty sprawy zgodnie z wnioskiem strony, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej w całości i przekazanie sprawy organowi administracji do ponownego rozpoznania;

2. zasądzenie na rzecz (...) kosztów procesu;

3. zobowiązanie Prezesa URE do przedstawienia protokołów spotkań z pracownikami i pełnomocnikiem strony z dnia 1 czerwca 2004 r. i 19 lipca 2005 r. - na okoliczność, iż strona podejmowała działania mające na celu przewidzenie treści decyzji w okolicznościach wzrostu cen zakupu ciepła od Elektrociepłowni (...) S.A.;

4. przeprowadzenie dowodu z akt sprawy zakończonej wydaniem decyzji Prezesa URE z dnia 12 marca 2009 r. na okoliczność kwestionowania w niniejszym postępowaniu okoliczności, które były bezsporne w powyższym postępowaniu.

Pozwany Prezes URE w złożonej odpowiedzi na odwołanie podtrzymał swoje stanowisko wyrażone w zaskarżonej Decyzji i wniósł o oddalenie odwołania.

Zaskarżonym wyrokiem z 12 marca 2012 r. Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uchylił zaskarżoną Decyzję i zasądził od Prezesa URE na rzecz (...) kwotę 770 zł tytułem kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało wydane po dokonaniu następujących ustaleń faktycznych i prawnych:

Powód — (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. posiada koncesje na:

- wytwarzanie ciepła Nr (...) z dnia 1 września 1998 r., zmienioną późniejszymi decyzjami;
- przesyłanie i dystrybucję ciepła Nr (...) z dnia 1 września 1998 r., zmienioną późniejszymi decyzjami;
- obrót ciepłem Nr (...) z dnia 1 września 1998 r., zmienioną późniejszymi decyzjami.

Decyzją z dnia 12 marca 2009 r. Nr (...), pozwany zatwierdził ustaloną przez powoda taryfę dla ciepła, określając przy tym okres jej obowiązywania do dnia 31 marca 2010 r.

Na wniosek powoda z dnia 22 lipca 2009 r. na podstawie art. 61 § 1 w zw. z art. 155 k.p.a. zostało wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie zmiany decyzji Prezesa URE z dnia 12 marca 2009 r., w zakresie zmiany wysokości stawek opłat za usługi przesyłowe zawartych w taryfie dla ciepła zatwierdzonej powyższą decyzją, ze względu na wprowadzenie z dniem 1 września 2009 r. kolejnej taryfy dla ciepła opracowanej przez wytwórcę, od którego powód zakupuje ciepło dla odbiorców zasilanych z miejskiej sieci ciepłowniczej (msc), to jest Elektrociepłownię (...) S.A. z siedzibą w G..

Z załączników do wniosku oraz dokumentów przedłożonych przez powoda w toku postępowania administracyjnego wynika, iż zatwierdzona taryfa dla Wytwórcy skutkuje wzrostem kosztów zakupu ciepła. Wzrost cen ciepła u Wytwórcy wpływa na poziom kosztów strat podczas przesyłania i dystrybucji ciepła zakupywanego u Wytwórcy, przyjętych do kalkulacji stawek opłat za usługi przesyłowe w taryfie Przedsiębiorstwa. Ponowna wycena kosztów strat ciepła będąca wynikiem wzrostu cen u Wytwórcy powoduje konieczność ponoszenia przez Przedsiębiorstwo dodatkowych kosztów w wysokości 2.782.594,37 zł., które następnie zostały skorygowane przez powoda do wysokości 1.617.946,58 zł.

Zdaniem Sądu Okręgowego stosownie do treści art. 155 k.p.a., decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał, jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchyleniu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony. Przepisem szczególnym, który wprawdzie nie sprzeciwia się możliwości uchylenia lub zmiany decyzji zatwierdzającej taryfę, to jednak ograniczającym tę możliwość, był w dacie wydania zaskarżonej decyzji przepis § 27 ust. 1 rozporządzenia taryfowego, który stanowił, że w przypadku nieprzewidzianej, istotnej zmiany warunków wykonywania przez przedsiębiorstwo energetyczne działalności gospodarczej jest możliwa zmiana taryfy wprowadzonej do stosowania, w trybie określonym w art. 47 ustawy lub przez zawarcie umów, o których mowa w § 4 ust. 2, po dokonaniu analizy i oceny skutków ekonomicznych tych zmian. Przepis ten w istocie konkretyzuje pojęcie słusznego interesu strony, jako przesłanki uchylenia lub zmiany decyzji zatwierdzającej taryfę.

W oparciu o te przesłanki powinien być rozpoznany wniosek powoda z dnia 22 lipca 2009 r.

W ocenie Sądu, wprowadzenie od dnia 1 września 2009 r. nowej taryfy przez wytwórcę energii cieplnej (Elektrociepłownię (...) S.A.) kupowanej przez powoda, która wprowadzała wyższe stawki o 9,9% stanowiło nieprzewidzianą, istotną zmianę warunków wykonywania przez przedsiębiorstwo energetyczne działalności gospodarczej w stosunku do okresu, kiedy została zatwierdzona dotychczasowa taryfa.

Zdaniem Sądu, pozwany nie wykazał, że powód w marcu 2009 roku, kiedy składał wniosek o zatwierdzenie swojej taryfy miał przesłanki do uwzględnienia tej podwyżki. W szczególności zaś, nie wykazał, że powód wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł wiedzieć w marcu 2009 roku, że od września tego roku ceny wzrosną w takim zakresie. Należy przy tym mieć na względzie, że prawie 10% wzrost ceny ciepła znacznie przekracza skalę ogólnej inflacji, co pozwala uznać ją za istotną. Chcąc, zatem tę okoliczność uwzględnić w taryfie zatwierdzonej 12 marca 2009 r., powód musiałby dysponować konkretnymi i udokumentowanymi przesłankami jego wystąpienia, gdyż w przeciwnym razie koszty z tego tytułu nie mogłyby być uznane za uzasadnione.

Zważyć ponadto należało, że z treści § 27ust. 1 rozporządzenia taryfowego nie wynika, aby dokonanie analizy i oceny skutków ekonomicznych zmian taryfy było obowiązkiem wnioskodawcy. Przeciwnie treść tego przepisu, w

kontekście art.47 p.e., że dokonanie analizy i oceny skutków ekonomicznych zmian taryfy było obowiązkiem organu regulacyjnego.

Podkreślić należy, że powód złożył dokumenty w pełni umożliwiającą pozwanemu taka analizę i umożliwiającą ocenę skutków finansowych dla powoda i odbiorców, gdyż znane były obowiązujące tych ostatnich stawki taryfowe.

Zastrzeżenia pozwanego sprowadzają się w tym zakresie do braku komentarza w kontekście braku działań podejmowanych przez powoda w celu obniżenia kosztów działalności koncesjonowanej. Zastrzeżenia te nie znajdują, w ocenie Sądu żadnego uzasadnienie. Skoro, bowiem zmiana taryfy wynika wyłącznie ze zmiany kosztów jednego ze składników kalkulacji (ciepła kupowanego w Elektrociepłowni (...) S.A.), to brak jest podstaw do podważania innych składników, co do których wcześniej Prezes URE nie miał zastrzeżeń.

Z tych względów zdaniem Sądu Okręgowego zaskarżoną Decyzję należało uchylić na podstawie art.479⁵³ § 2 k.p.c.).

Apelację od tego wyroku wniósł Prezes URE zaskarżając go w całości zarzucając:

1) naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dokonanie jego oceny z pominięciem istotnej części tego materiału w zakresie, w jakim zawierał on dane odnośnie sytuacji finansowej przedsiębiorstwa oraz analizę i ocenę tej sytuacji w kontekście rentowności działalności gospodarczej prowadzonej na podstawie zatwierdzonej taryfy i prowadził do konkluzji, że nie została spełniona przesłanka do uznania, że zmiana taryfy uzasadniona jest potrzebą prawnej ochrony słusznego interesu przedsiębiorstwa energetycznego;

- art. 316 § 1 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie przy wydawaniu wyroku stanu rzeczy istniejącego w chwili zamknięcia rozprawy, w szczególności okoliczności wskazywanych jednoznacznie przez pozwanego zarówno w zaskarżonej decyzji jak i w odpowiedzi na odwołanie znajdujących potwierdzenie w zebranych materiale dowodowym, w tym w sprawozdaniach finansowych i wyjaśnieniach składanych w trakcie postępowania administracyjnego o zatwierdzenie kolejnej taryfy dla ciepła, że zatwierdzona i niezmienniona taryfa umożliwiła powodowi uzyskanie znacznego zysku na prowadzonej działalności oraz pokrycie wszystkich kosztów działalności koncesjonowanej poniesionych przez przedsiębiorstwo w trakcie jej obowiązywania;

- naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak wskazania przyczyn, dla których Sąd odmówił wiarygodności i mocy dowodowej dowodom i twierdzeniom zaoferowanym przez pozwanego oraz brak jakiegokolwiek uzasadnienia wyroku w części dotyczącej nie uwzględnienia podnoszonej przez pozwanego argumentacji, że zatwierdzona taryfa pomimo wzrostu jednej pozycji kosztowej i tak zapewnia przedsiębiorstwu pokrycie wszystkich uzasadnionych kosztów prowadzenia działalności koncesjonowanej i wypracowanie znacznego zysku;

2) prawa materialnego przez błędną jego wykładnię, tj.:

- § 27 ust. 1 rozporządzenia taryfowego, poprzez uznanie, że wzrost w trakcie obowiązywania zatwierdzonej taryfy jednej pozycji kosztowej stanowi podstawę do uznania, że nastąpiła istotna zmiana warunków wykonywania przez przedsiębiorstwo energetyczne działalności gospodarczej, bez uwzględnienia, zbadania czy chociażby rozważenia i odniesienia się do faktu, że zatwierdzona taryfa - pomimo wzrostu jednej pozycji kosztowej - i tak zapewnia przedsiębiorstwu pokrycie kosztów uzasadnionych prowadzonej działalności i dodatkowo wypracowanie znacznego zysku;

- § 27 ust. 1 rozporządzenia taryfowego dla ciepła w związku z art. 155 k.p.a. poprzez uznanie, że samo jedynie stwierdzenie, że zmiana warunków prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorstwo energetyczne miała charakter istotny jest wystarczające dla dokonania zmiany ostatecznej decyzji zatwierdzającej taryfę, bez jednoczesnego dokonania przez Sąd oceny i analizy skutków tych zmian, o której to analizie i ocenie skutków mowa jest w ostatniej części tego przepisu, i której to analizie i ocenie pozwany dokonał w zaskarżonej decyzji oraz przedstawił

w odpowiedzi na odwołanie wskazując, że bez wątplenia zaistniała zmiana warunków prowadzenia działalności przez powoda nie skutkowałą prowadzeniem działalności ze stratą (dokumenty przedstawione przez powoda w ramach składania kolejnego wniosku taryfowego dobitnie potwierdziły, że taryfa zapewniała powodowi przychód gwarantujący pokrycie kosztów prowadzenia działalności, wypracowanie znacznego zysku oraz uzyskanie bardzo wysokiej rentowności), co z kolei doprowadziło do błędnego uznania, że zmiana ostatecznej decyzji leżała w słusznym interesie strony a w konsekwencji do naruszenia art. 155 k.p.a.;

- art. 155 k.p.a. poprzez przyjęcie, że jako słuszny a więc podlegający ochronie prawnej należy uznać interes przedsiębiorstwa w uzyskaniu decyzji zmieniającej zatwierdzoną taryfę dla ciepła, w sytuacji, kiedy taryfa ta, pomimo wzrostu jednej pozycji kosztów, i tak jest ustalona na takim poziomie, że uzyskane na jej podstawie przychody są wystarczające na pokrycie wszystkich kosztów uzasadnionych zapewniając jednocześnie przedsiębiorstwu wypracowanie znacznego zysku i zapewniając mu wysoką rentowność prowadzonej działalności gospodarczej;

- art. 155 k.p.a. w zakresie, w jakim przepis ten zawiera upoważnienie dla organu wydającego rozstrzygnięcie na jego podstawie, do skorzystania z możliwości zastosowania instytucji uznania administracyjnego, którego zakres wyznacza treść § 27 ust. 1 rozporządzenia taryfowego dla ciepła poprzez wskazanie istotności zmiany warunków prowadzenia działalności gospodarczej oraz konieczności przeanalizowania i oceny skutków zmiany warunków prowadzenia działalności na sytuację przedsiębiorstwa; stanowisko zaprezentowane w wyroku sprowadza rolę organu regulacyjnego do automatycznego i bezrefleksyjnego zatwierdzania każdej kolejnej podwyżki, co powoduje, że takie stosowanie jak to przyjął Sąd pierwszej instancji wyżej wskazanych przepisów zmierza do nadania tym decyzjom charakteru decyzji związanych, a nie wydawanych w ramach uznania administracyjnego, co nie znajduje uzasadnienia w ich treści;

- konsekwencją powyższych naruszeń art. 155 k.p.a. i § 27 ust. 1 rozporządzenia taryfowego jest naruszenie art. 1 ust. 2 p.e. w zakresie, w jakim przepis ten określa cel ustanowienia tego aktu prawnego, jakim jest między innymi równoważenie interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców paliw i energii oraz art. 45 ust. 1 pkt 3 p.e. zawierającego postulat ochrony interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen i stawek opłat zawartych w taryfach, poprzez uznanie za wadliwą a w konsekwencji uchylenie prawidłowej decyzji odmawiającej zatwierdzenia kolejnego wzrostu stawek opłat dla odbiorców obsługiwanych przez przedsiębiorstwo energetyczne z uwagi na fakt, że stawki opłat zawarte w zatwierdzonej taryfie i bez tej wnioskowanej przez przedsiębiorstwo podwyżki gwarantowały mu pokrycie wszystkich kosztów ponoszonych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą i dodatkowo znaczny zysk finansowy.

W ocenie Sądu Apelacyjnego apelacja pozwanego zasługuje na uwzględnienie, o ile prowadzi do zmiany zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania.

Przed wszystkim uzasadnione są zarzuty naruszenia prawa materialnego, to jest § 27 ust. 1 rozporządzenia taryfowego poprzez uznanie, że wzrost w trakcie obowiązywania zatwierdzonej taryfy jednej pozycji kosztowej stanowi wystarczającą podstawę do uznania, że nastąpiła istotna zmiana warunków wykonywania przez przedsiębiorstwo energetyczne działalności gospodarczej, bez uwzględnienia, zbadania i rozważenia oraz odniesienia się do faktu, że zatwierdzona taryfa – pomimo wzrostu jednej pozycji kosztowej – i tak zapewnia przedsiębiorstwu pokrycie kosztów uzasadnionych prowadzonej działalności i dodatkowo wypracowanie znacznego zysku.

Rzeczywiście w tym zakresie pozwany zaopiniował Sądowi szereg danych dotyczących sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstwa i osiągniętych przez nie dochodów, których analiza prowadzi wprost do uznania za słuszne argumentów stanowiących podstawę do wydania zaskarżonej decyzji.

Należało tylko zwrócić uwagę na takie okoliczności jak ta, że wskazany przez przedsiębiorstwo we wniosku wzrost cen dla czynnika woda i dla czynnika para (odpowiednio 9,9 % i 13 %) odnosi się do działalności wytwórcy i nie dotyczy ona przedsiębiorstwa, gdyż ceny ciepła wytwórcy są

refakturowane do odbiorców bez ich zmiany, a więc nie obciążają one przedsiębiorcy. Wzrost stawek opłat za usługi przesyłowe dla odbiorców przedsiębiorstwa zasilanych z msc może jedynie być spowodowany zwiększonymi kosztami strat ciepła podczas jego przesyłania.

Kolejna okoliczność nieuwzględniona przez SOKiK to ta, że przedsiębiorstwo zamawia u wytwórcy moc cieplną mniejszą od sumy mocy zamówionej przez odbiorców (niejednoczesność poboru), którym przedsiębiorstwo przesyła ciepło zakupione u wytwórcy.

Różnica z tego tytułu na korzyść przedsiębiorstwa wyniosła 87,60 MW i z tego tytułu przedsiębiorstwo uzyskało dodatkowe przychody w wysokości ponad 1,5 mln zł. Jest to dodatkowy przychód realizowany w okresie stosowania aktualnej taryfy, jak również we wcześniej zatwierdzonych taryfach.

SOKiK nie uwzględnił również tej okoliczności, że przedsiębiorstwo z tytułu zawartej z wytwórcą mocy z 15 grudnia 2008 r. za pozyskiwanie nowych odbiorców otrzymuje premię pieniężną, za rok obrotowy 2008 była to kwota 2,9 mln zł, co stwierdziło dodatkowy przychód przedsiębiorstwa.

SOKiK nie uwzględnił również tego, że przedsiębiorstwo uzyskało dodatkowy przychód związany z zakupem miału węgla kamiennego. Różnica między ceną węgla zaplanowaną w zatwierdzonej taryfie, a ceną faktyczną wyniosła około 40 zł za tonę na korzyść przedsiębiorstwa, co w skali roku przy zastosowaniu tych stawek pozwoliłoby uzyskać przedsiębiorstwu dodatkowe przychody w kwocie ponad 600.000 zł.

Trafnie, zatem podnosi apelujący, iż przedsiębiorstwo ustalając taryfę i prognozując przy tym koszty uzasadnione działalności gospodarczej ponosi pewne ryzyko ekonomiczne, tak jak każdy inny przedsiębiorca prowadzący jakąkolwiek działalność, w ramach tego ryzyka, jeżeli koszty faktyczne okażą się niższe od planowanych osiągnie ono dodatkowy nieplanowany zysk bez obowiązku korygowania stawek w dół, w przypadku zaś, jeśli koszty okażą się wyższe, osiągnie przychody niższe od planowanych, a nawet - co nie ma miejsca w niniejszej sprawie - stratę.

SOKiK uchylając zaskarżoną decyzję pominął też kwestię dotyczącą konieczności uwzględnienia w obowiązującej taryfie kwoty zwrotu z zaangażowanego kapitału w wysokości ponad 23 mln zł, która to kwota wpływa bezpośrednio na poziom zysku z prowadzonej działalności gospodarczej uwzględnionego w szczególności w stawkach opłat za usługi przesyłowych dla odbiorców zaopatrywanych w ciepło z msc. Uwzględnienie zwrotu z zaangażowanego kapitału w powyższej wysokości zagwarantuje powodowi rentowność z działalności uwzględnione w taryfie na poziomie 15,82 %, pokrycie wzrostu kosztów strat ciepła spowodowanymi wyższymi cenami u wytwórcy, zwrotem z zaangażowanego kapitału dla powoda, oznacza rentowność z działalności operacyjnej na poziomie 14,22 %, a więc obniżyłaby się ona zaledwie o 1,6 %. Trafnie podnosi też apelujący, że pomimo wzrostu zakupu ciepła na pokrycie strat przesyłowych powód osiągnął zyski z prowadzonej działalności.

Powód stosując niezmienną taryfę określoną w decyzji z 19 marca 2009 r. osiągnął wynik finansowy na poziomie prawie 15 mln zł (wynik za 2008 rok wyniósł około 1,2 mln zł), co dało 5,32 % zysku do przychodów (za 2008 rok było to 0,51 %), co oznacza, że rentowność powodowego przedsiębiorstwa uległa podwyższeniu.

Te wszystkie okoliczności, a nie tylko wzrost jednego wskaźnika wskazanego przez SOKiK, powinny podlegać ocenie w świetle analizy i oceny skutków ekonomicznych zmiany warunków wykonywania działalności gospodarczej w rozumieniu § 27 ust. 1 rozporządzenia taryfowego.

W tym kontekście należało ocenić – czego SOKiK nie dokonał – czy przychody uzyskiwane w oparciu o zatwierdzoną taryfę pozwalają zniwelować niekorzystny wzrost ocen dla odbiorców.

Trafnie podkreślił pozwany, że powodowe przedsiębiorstwo zarówno na rynku lokalnym, jak też krajowym ma niższe stawki opłat za usługi przesyłowe (np. w 2008 roku – stawka na poziomie kraju – 12,14 zł/GJ, w województwie (...) – 16,38 zł/GJ, u powoda 19,70 zł/GJ, w 2009 roku – kraj – 13,19 zł/GJ, województwo (...) 19,04 zł/GJ, u powoda 22,42 zł/GJ). Zmienne, zatem taryfy jeszcze bardziej wpływały na koszt opłat za usługi przesyłowe, co spowodowałoby dalszy nadmierny wzrost cen dla odbiorców a powód nie wskazał, w jaki sposób zamierza chronić odbiorców przed nadmiernym wzrostem cen. Nie można, zatem zaakceptować sytuacji, iż z jednej strony przedsiębiorstwo prowadzące działalność koncesjonowaną poprzez zmianę taryfy w dalszym ciągu generowałoby dla siebie zyski, które przeznacza na dywidendę dla udziałowców spółki (vide wynik bilansowy za 2008 rok), z drugiej zaś strony odbiorcy byłiby narażeni na podwyżkę stawek opłat.

Należy zgodzić się też z argumentami pozwanego, iż powód powinien przedsięwziąć działania, które wyeliminowałyby potencjalne ponoszenie strat z tytułu zastosowania nowej taryfy u wytwórcy, z którymi wiąże go umowa z 2008 roku, albowiem znany był mu fakt, iż zatwierdzanie taryf u wytwórcy i powoda następuje w kilkumiesięcznych odstępach czasu. Przede wszystkim powód powinien podjąć takie działania, aby taryfy obu podmiotów były wprowadzone w życie równocześnie, odnosi się to przede wszystkim do terminów składania wniosków o zatwierdzenie taryf. Oba podmioty działają na lokalnym rynku zajmując w istocie pozycję monopolistyczną, zatem mają realny wpływ na podjęcie działań eliminujących straty z tytułu zmiany taryf.

W tym kontekście trafne są zarzuty dotyczące ustalenia przez Sąd nieprzewidywalnej zmiany warunków prowadzenia działalności gospodarczej, jej istotności, jak również nieuwzględnienie w orzeczeniu analizy ekonomicznej i oceny skutków wprowadzonych zmian w zakresie oceny istotności zarówno dla przedsiębiorcy, jak też dla odbiorców.

Naruszenie prawa materialnego - § 27 ust. 1 rozporządzenia taryfowego wpływa wprost na trafność zarzutów apelacji odnoszących się do naruszenia art. 155 k.p.a. w zakresie oceny za słuszny, a więc podlegający ochronie prawnej interes przedsiębiorstwa w uzyskaniu decyzji zmieniającej zatwierdzoną taryfę dla ciepła, w sytuacji, kiedy taryfa ta pomimo wzrostu jednej pozycji kosztów i tak jest ustalona na takim poziomie, że uzyskane na jej podstawie przychody są wystarczające na pokrycie wszystkich kosztów uzasadnionych zapewniając przedsiębiorstwu osiągnięcie mimo tego znacznych zysków z prowadzonej działalności.

Trafny jest też zarzut (konsekwencja naruszenia art. 155 k.p.a. i § 27 ust. 1 rozporządzenia taryfowego) naruszenia art. 1 ust. 2 p.e. w zakresie równoważenia interesów przedsiębiorstw i odbiorców paliw i energii oraz art. 45 ust. 1 pkt 3 p.e. zawierającego postulat ochrony interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen i stawek opłat zawartych w taryfach.

Pominięcie wyżej opisanych okoliczności uzasadnia także trafność zarzutów naruszenia prawa procesowego (art. 233 § 1 k.p.c., art. 316 § 1 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c.) w zakresie nieuwzględnienia ich przy ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i brak wskazania w motywach, dlaczego Sąd tych okoliczności nie uwzględnił.

Mając na względzie te wszystkie okoliczności na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono, jak w sentencji wyroku.

Rozstrzygnięcie w zakresie kosztów procesu za drugą instancję nastąpiło na podstawie art. 98 k.p.c.